

uafhængige Tilværelse; men de have ikke ført til andet Resultat, end at man efter mange og lange Kampe er bleven enig om et System for Valgene, der efterhaanden er blevet indført i de mindre Landcommuner, i Amtsgommunerne og i Kjøbstadcommunerne, kun med en enkelt lille Afvigelse, som vel er en Ucorrecthed, som det er umuligt at motivere, men som i alt Fald i sine Virkninger kun er af liden Betydning. Det vil være i frist Erindring, at et meget omfattende Arbejde, der gik ud paa at tillægge den foreslaaede overordnede Communalbestyrelse en Skattebevillingsret og Selvbestyrelse, som gik langt ud over den nærværende Ordning, hvorved man i mange Henseender er undergoven Administrationens Raadighed, ikke har kunnet komme til Udførelse, uagtet det i sine Principer i ethvert Tilfælde var langt liberalere end den nuværende Tilstand, og uagtet det ved Siden deraf ved lempelige Bestemmelser hævede en heel Deel af de Ulemper, som i det praktiske Liv ere af meget stor Betydning. Denne hele Bestræbelse strandede derpaa, at man fra en vis Side vilde søge at benytte denne Anledning til at tilvejebringe en Forandring i Ordningen af Valgvæsenet; og, medens jeg til Nød kan forstaae, at man fordrer en Concession for en Concession, saa kan jeg ikke forstaae, at man fordrer en Concession for at modtage Noget, som fra Regeringens Side ligeoverfor de folkelige Interesser maatte betragtes som en Concession til dem; at lade sig betale for at modtage et Gode, forekommer mig at være en Selvnødsigelse. Det har derfor været mig i høi Grad påafaldende, at man nu ved denne Sag ikke vil fastholde den Grundsætning, der saaledes efterhaanden er bleven gjort gjældende overalt, navnlig naar jeg seer hen til en Ytring, der faldt ved Sagens første Behandling, at det nemlig var ganske hensigtsmæssigt at begynde med i Kjøbenhavn at etablere et nyt Princip, da saa Conseqventens Magt nok vilde medføre det samme Resultat i Kjøbstad- og Landcommunerne. Den Maade, hvorpaa Regeringen har stillet sig ligeoverfor dette Spørgsmaal, kan jeg derfor ikke andet end finde i høi Grad holdningsløs, og med Forbauselse har jeg i dette Dieblik hørt, at den ærede Indenrigsminister har raadet fra at gaae ind paa

Ændringsforslaget i samme Mandebret, som han tilspjode, at hvis vi vedtoge Loven, som den forelaa fra det andet Thing, saa vilde den ikke med hans Minde faae kongelig Stadfæstelse, idet han som en Eventualitet henviste til, at der muligens fra hans Side til tredie Behandling maatte stilles et Ændringsforslag. Den Forordning, han stillede til Rigsdagen, var altsaa ikke at vedtage Lovforslaget uforandret, som det er kommet fra Folkethinget, heller ikke at vedtage det med den Forandring, der her er foreslaaet af Udvalgets Fleertal, men derimod at vedtage et endnu ikke af ham indbragt Forslag, et Forslag, som eventuelt af ham vilde blive indbragt til tredie Behandling, og med Hensyn til hvilket jeg i Sandhed ikke veed, hvad det skulde gaae ud paa. Ligeoverfor en saadan Løshed i Stilling og Opfattelse er det mig umuligt at tillægge Ministerens Ytringer den mindste Vægt. Jeg maa altsaa ved Ordningen af Valgvæsenet i Hovedstaden bestemt holde paa de samme Grundsætninger, der successive og med stor Møje ere bleve indførte i alle de andre kommunale Forhold, hvormed vi saa afslutte disses Conseqventer, istedetfor at begynde paa et nyt System i Haab om, at dets Conseqventer skulde blive gennemførte i de andre Communer. Hvad man nemlig end mener om Repræsentationen med Hensyn til de store Statsformaal, er det aldeles indlysende, at den med Hensyn til den kommunale Ordning væsentlig maa betragtes fra et oeconomic Standpunkt, og at Raadigheden over de til Kommunen tilvejebragte Midler ogsaa maa staae i et rimeligt Forhold til den Maade, hvorpaa Skatterne udredes; men i denne Henseende er Spørgsmaalet ikke blot, som den ærede sidste Taler syntes at ville antyde, om en større eller mindre Sparommelighed, men Spørgsmaalet er ogsaa om de Formaal, hvortil Pengene skulle bruges, og da er det ganske vist, at forskjellige Synspunkter kunne føre til heelt forskjellige Resultater; men at de, der udrede den langt overveienende Deel af de kommunale Indtægter, ogsaa maae have en væsentligere Stemme i Afgjørelsen af Spørgsmaalet om, hvortil de skulle bruges, er formeentlig klart nok.